

Nekrológ

Dr. Solymosy Ferenc, az MTA Szegedi Biológiai Központ Növénybiológiai Intézetének nyugalmazott igazgatója hosszú, súlyos betegség után 2010. február 7-én elhunyt.

Solymosy Ferenc 1932-ben született Szolnokon. Egyetemi tanulmányait Szegeden, a József Attila Tudományegyetemen végezte, ahol 1954-ben szerzett biológus tanári diplomát. Tudományos pályáját Budapesten, a Növényvédelmi kutatóintézetben kezdte, és az itt folytatott négy éves munka során elért eredményei alapján 1958-ban doktori címet szerzett. Posztgraduális tanulmányokat és kutatásokat 1963-65-ig Kanadában és az USA-ban, 1971-ben és 1974-75-ben pedig Svédországban végzett. 1974-ben nyerte el az MTA biológiai tudomány doktora címet, és ugyanebben az évben Akadémiai Díjat kapott. 1978-ban az Eötvös Lóránd Tudományegyetem címzetes egyetemi tanárává választották.

Solymosy Ferenc 1972-ben az újonnan indult Szegedi Biológiai Központ Növényélettani Intézetének munkatársa lett, ahol az 1975-81-es Budapesten töltött időszak kivételével élete végéig dolgozott. 1981 és -84 között az Intézet igazgatóhelyettese, 1984-89-ig pedig igazgatója volt. Kezdeti kutatásai a növényi vírusok vizsgálatára irányultak, amelynek során vírusfertőzött növények respirációs metabolizmusával foglalkozott. Érdeklődése később a ribonukleinsavak (RNS-ek) elsődleges szerkezetének és biokémiájának kutatása felé fordult. Ezen a területen jelentős nemzetközi figyelmet kiváltó eredménye volt egy új módszer kidolgozása intakt RNS-ek kivonására a dietil-pirokarbonát nukleáz gátló felhasználásával, valamint a módszer alkalmazása a növényi víruskutatásban. Szegedi munkája során először növényi viroidok kutatásával foglalkozott, majd érdeklődése a növényi kis sejtmagi RNS-ek vizsgálatára irányult. Az általa vezetett csoport úttörő kutatásokat végzett a növényi sejtek magjában található kis sejtmagi RNS-ek izolálása, jellemzése és az ezeket kódoló gének szerkezetének és működésének megismerése terén. Ez a munka lehetővé tette a növényi hírvivő RNS-ek (mRNS-ek) érésének molekuláris szintű vizsgálatát és elősegítette az emberi kis RNS-ek működésének megértését is. Ezek a kutatások a napjainkra nagy jelentőségűvé vált regulációs RNS kutatás hazai előfutárának tekinthetők.

Solymosy Ferenc tudományos tevékenységében mindvégig kiemelt szerepet játszott a fiatal kutatókkal való foglalkozás. Iskolateremtő tevékenységét kiváló tanítványainak sikere fémjelzi a világ számos vezető laboratóriumában. A Szegedi Biológiai Központ egyik alapító tagját, meghatározó szellemiségét veszítettük el, aki nemzetközileg kiemelkedő szakmai tudása mellett sokoldalú irodalmi és zenei műveltségével, valamint számos nyelv ismeretével egy napjainkra sajnos eltűnően lévő klasszikus tudósgeneráció képviselője volt. Emlékét kegyelettel és tisztelettel megőrizzük.